

IF Metall – facket för industriarbetare

FACKLIG INTRODUKTION

Förbundets ändamål och uppgifter

- IF Metall ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse och styrka för att skapa bästa möjliga villkor i arbetslivet och i samhället.
- Förbundet ska genom denna gemenskap stärka arbetarnas makt i förhållande till kapitalets makt.
- Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål.

Det fackliga löftet

Vi lovar och försäkrar
att aldrig någonsin
under några omständigheter
arbeta på sämre villkor
eller till lägre lön
än det vi nu lovar varandra.

Vi lovar detta
i den djupa insikten om
att om vi alla håller detta löfte
så måste arbetsgivaren
uppfylla våra krav!

Vad styr arbetsmarknaden?

Arbetsplats – Kollektivavtal

Lagar – Politik

ARBETS RÄTT 2023

*Aktuella lagtexter
1 januari 2023*

Lagtexter och kommentarer till senast gjorda ändringar

Medbestämmandelagen
Utställningslagen
Lagen om anställningsskydd
Utlysningslagen
Frånjandelagen
Visselblåslagen
Förtroendesskadelagen
Arbetslöslagen
Semesterlagen
Studielöslagen
Föräldraförordningslagen
Lagen om ledighet för näringsverksamhet
Lagen om ledighet av frägnande familjeskäl
Lagen om ledighet för att pga sjukdom prova annat arbete
Diskrimineringslagen
Lagen mot diskriminering av deltid/vsstd
Sjuklöslagen
Kvittningslagen
Lagen om offentlig anställning
Lagen om rätt till arbetsvillkor

Lars Åhrberg AB
arbetsratt@larsaahrborg.se

Den svenska modellen

- Det finns ingen minimilön enligt svensk lag.
- Arbetsmarknadens villkor bestäms i regel genom avtal mellan arbetsmarknadens parter (arbetsgivare och arbetstagare) och inte av politiker genom lagstiftning.
- Skapar en smidighet och flexibilitet jämfört med om alla branscher och arbetsplatser hade haft samma spelregler och ramar.
- Facket har rätt att vidta stridsåtgärder mot företag utan kollektivavtal.
- Viktigt med hög organisationsgrad och stor strejkkassa.

Kollektivavtalet

Överenskommelse mellan facket och arbetsgivaren reglerar villkoren på arbetsplatsen. (Den svenska modellen.)

Kollektivavtalet ger både rättigheter och skyldigheter. Vi lovar arbetsgivarna att inte strejka och de lovar oss bra arbetsvillkor.

Avtalet måste tillämpas på alla, men endast medlemmar kan hävda det.

*Fler medlemmar =
Starkare strejkvapen =*

Bättre avtal

*Färre medlemmar =
Svagare strejkvapen =*

Sämre avtal

Vad regleras i avtalet?

- Lön
- Arbetstider
- Övertidsersättning
- Ob-tillägg
- Arbetsmiljö
- Semester
- Anställningsformer
- Permission
- Avtalsförsäkringar

Avtalet gäller alla på arbetsplatsen, både medlemmar och icke medlemmar. Varför?

En icke medlem kan däremot inte hävda avtalet själv. Det kan bara facket göra.

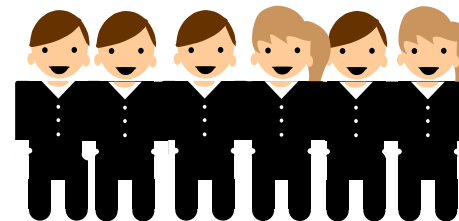
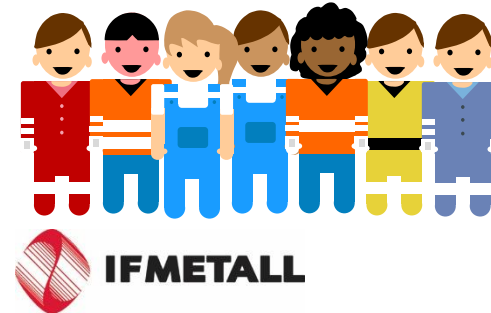
Vem påverkar kollektivavtalet?

EU

Riksdagen

Arbetsgivarna

Lagar på arbetsplatsen

- Medbestämmandelagen (MBL)
- Lagen om anställningsskydd (LAS)
- Förtroendemannalagen (FML)
- Arbetsmiljölagen (AML)
- Arbetstidslagen
- Semesterlagen
- Föräldraledighetslagen
- Studieleighetslagen
- Diskrimineringslagen
- Sjuklönelagen

Kollektivavtal och lag

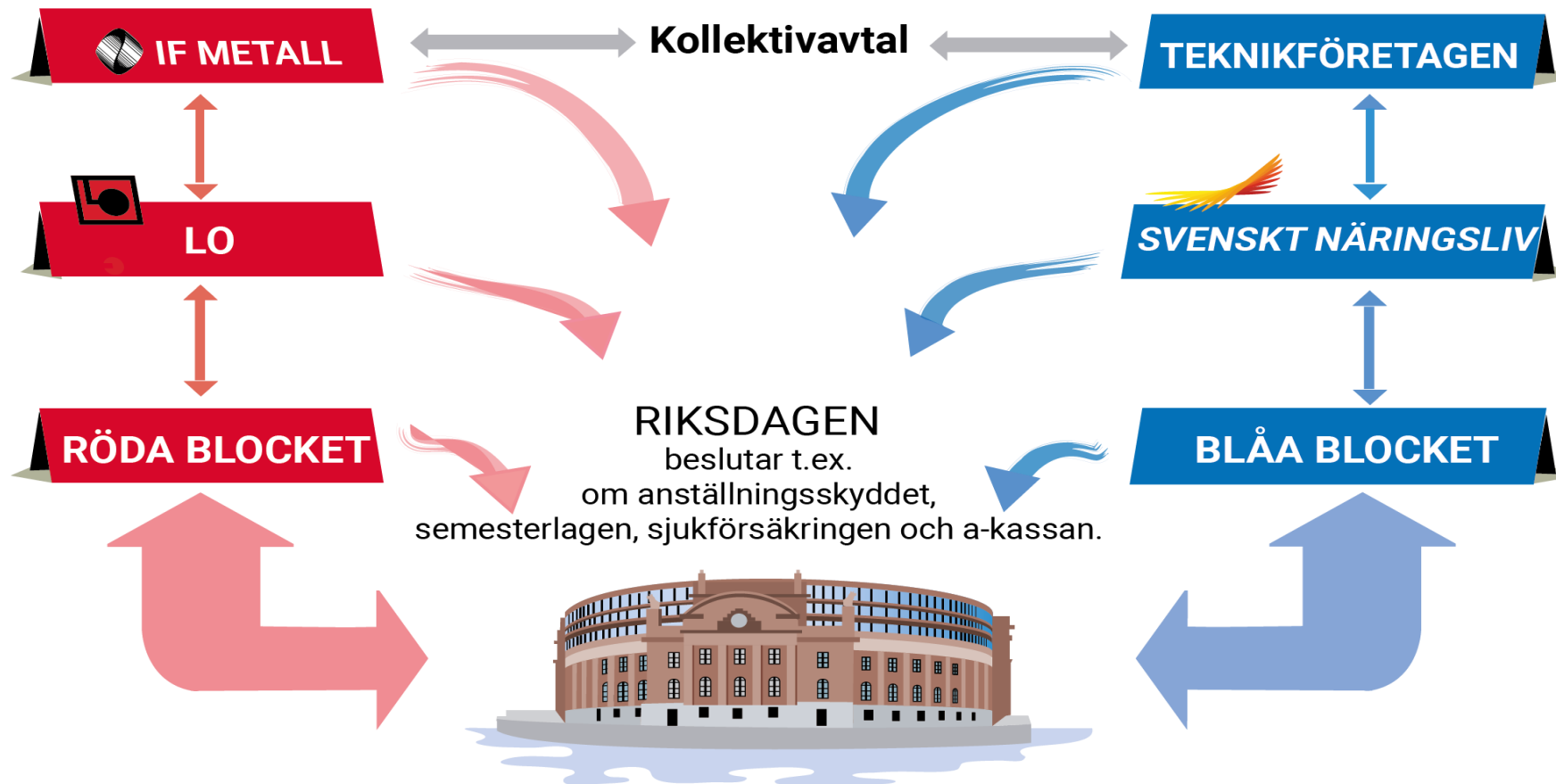
Avtal

- Frivillig överenskommelse mellan två eller flera parter
- Är skriftlig och gäller löner eller andra anställningsvillkor
- Kan tecknas lokalt eller centralt
- Kan anpassas till en bransch
- Finns oftast en uppsägningstid
- Arbetsgivaren kan inte erbjuda sämre villkor än vad avtalet garanterar

Lag

- Stiftad av regering och riksdag
- Lagen är tvingande, men kan vara dispositiv, det vill säga möjlig att förändra genom avtal
- Gäller alla medborgare
- Kan ändras beroende på den politiska sammansättningen i riksdagen

Facklig-politisk samverkan – varför då?

Så mycket ger kollektivavtalet

	Svensk lag	Teknikavtalet
Lön/Minimilön	Ej reglerat	365 280 kr/år *
OB-ersättning	Ej reglerat	22 005 kr/år *
Övertidsersättning	Ej reglerat	5 dagar 12 736 kr*
Semestertillägg	12 procent av lön	1 824 kr/semdag
Kortare arbetstid	Ej reglerat	27 622 kr/år
Delpension	Ej reglerat	9 855 kr/år
Avtalspension	Ej reglerat	18 478 kr/år
Helglön	Ej reglerat	13 915 kr/år*

* 30 440 kr/mån 2-skift 05.30 – 14.00 14.00 –22.30

* Beroende på tidpunkt

* Beroende på helg eller vardag

* Snitt 10 dagar per år

= ? = 480 495 kr/år

Krishanteringen på arbetsmarknaden

Finanskrisen 2008–2009

A-kassan:

Höjd avgift så att 500 000 personer lämnade a-kassan och stod utan inkomstskydd. Sänkt ersättning från max 730 kr/dag till 680 kr/dag. Sju karensdagar.

Korttidsarbete:

Nej till statligt stöd till korttidsarbete.

Resultat inom IF Metalls områden:

53 199 varslade, 24 693 uppsagda

Coronapandemin 2020–2021

A-kassan:

Bara tre månaders medlemskap för att få rätt till ersättning. Höjd ersättning från max 910 kr/dag till 1 200 kr/dag. Två karensdagar.

Korttidsarbete:

Statligt stöd för korttidsarbete infördes.

Resultat inom IF Metalls områden:

3 733 varslade, 2 057 uppsagda

Arbetsmarknadens parter

Förbundets ändamål och uppgifter

- IF Metall ska tillvarata medlemmarnas gemensamma intresse och styrka för att skapa bästa möjliga villkor i arbetslivet och i samhället.
- Förbundet ska genom denna gemenskap stärka arbetarnas makt i förhållande till kapitalets makt.
- **Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål.**

Förtroendeuppdrag är grunden i den fackliga verksamheten

Arbetsplats

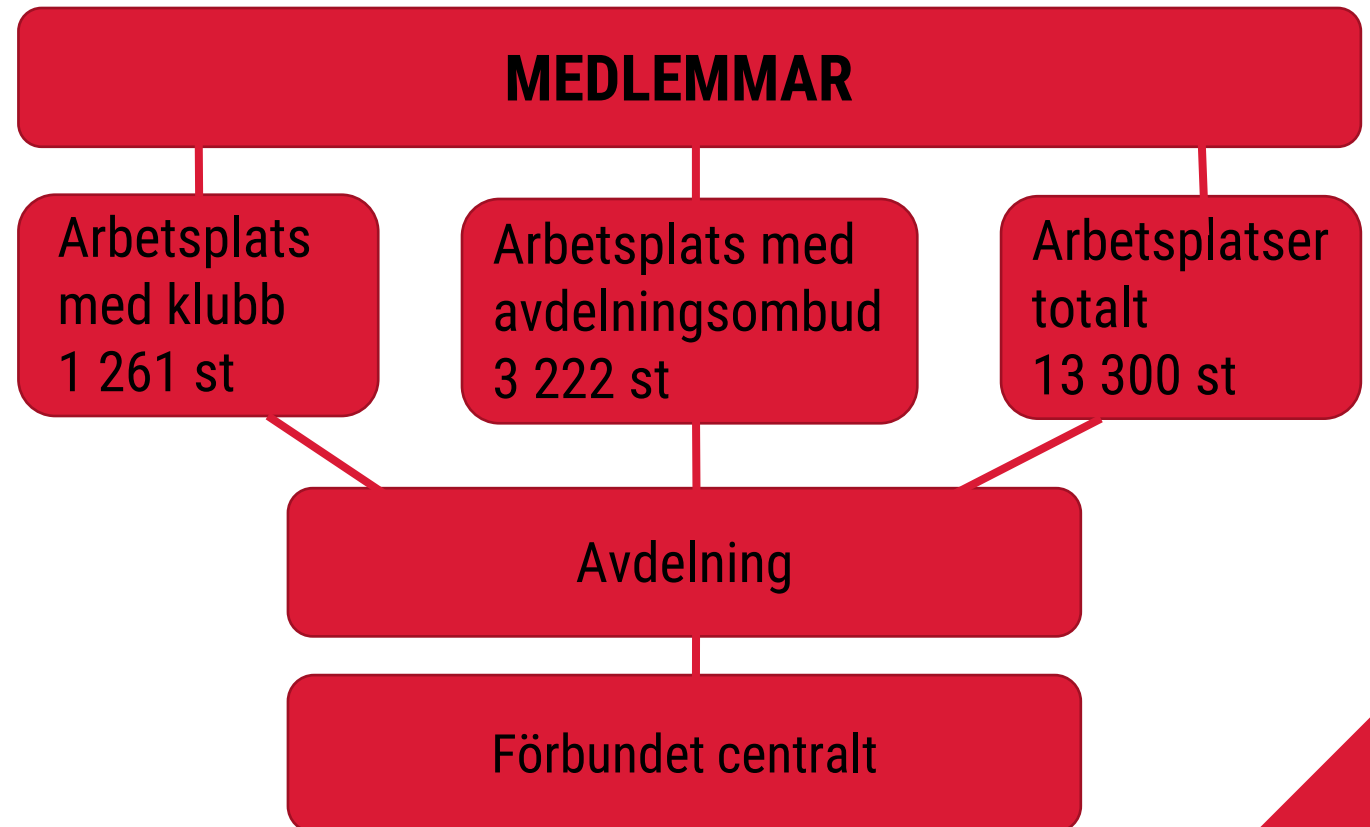
Klubb/avdelningsombud

Avdelning

Förtroendevalda,
ombudsmän, administratörer

Förbundscentrum

Förtroendevalda,
ombudsmän, administratörer

Utbildningar

- Medlem i facket: 3 dagar
- Medlemsutbildningar om till exempel försäkringar, pension, kollektivavtalet, jämställdhet och arbetsmiljö: 1–2 dagar
- Rätt till ledighet enligt studieleighetslagen och ersättning för förlorad inkomst.
- Utbildningar för förtroendevalda som till exempel Agera, Kollektivavtalet, Lagar i arbetslivet och Förhandling.

På ifmetall.se/medlem/fackliga-studier kan du läsa mer och anmäla dig. Vissa kurser kan du gå digitalt på distans.

Försäkringar som ingår via kollektivavtal och medlemskap

Avtalsförsäkringar

- AGS – om du är sjuk längre än 14 dagar
- TFA – om du skadar dig på jobbet
- TGL – om det värsta skulle hända
- AGB – om du blir uppsagd och har fyllt 40 år
- FPT – om du är föräldraledig eller har graviditetspenning

Medlemsförsäkringar

- Fritid- och olycksfallsförsäkring
- Barngruppliv
- Inkomstförsäkring

Kompletterande försäkringar

- Sjuk- och efterlevandeförsäkring
- Hemförsäkring
- Barngruppliv
- Juristförsäkring
- Medlemsolycksfall Fritid för din partner
- Medlemsspar
- Boendeförsäkring

Vill du veta mer om IF Metalls försäkringar? Prata med en av våra förtroendevalda, surfa in på ifmetall.se/medlem/forsakringar eller ring Folksam på **0771-950 950**.

Vad kostar medlemskapet?

Medlemsavgiften utgör 1,6 procent av inkomsten/per månad. (Inklusive 129 kr till a-kassan.)

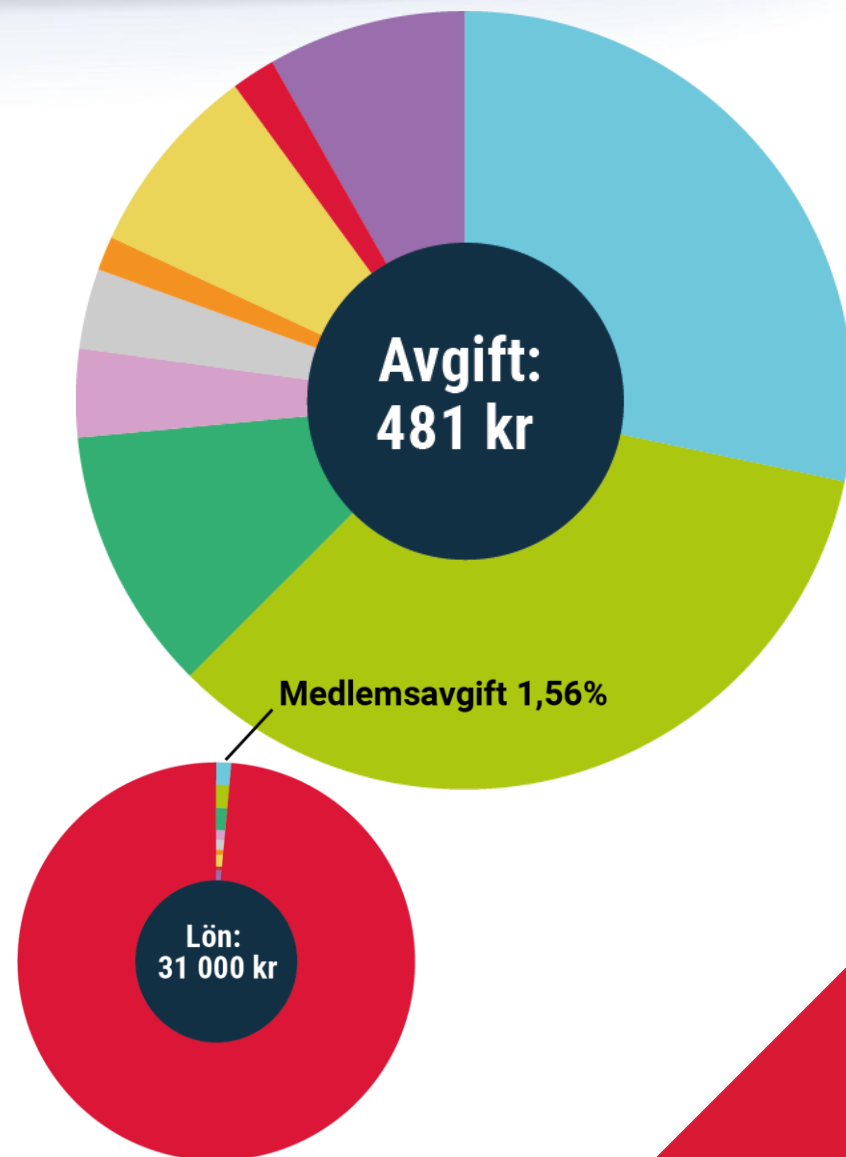
Den som tjänar:

- 25 000 kr betalar 412 kr
- 29 000 kr betalar 478 kr
- 33 000 kr betalar 544 kr

- Den som är **sjuk eller arbetslös** betalar lägsta möjliga avgift, 244 kr/månad.
- **Pensionärer** betalar 336 kr/år.
- För **studerande** på gymnasiet finns möjlighet till gratis medlemskap.

Medlemskapets värde

Medlemsavgift a-kassa	129 kr	26,8%
Verksamhet i avdelningarna	186 kr	38,7%
Medlemsförsäkringar	40 kr	8,3%
LO och andra organisationer	20 kr	4,2%
Förhandling och arbetsmiljö centralt	21 kr	4,3%
Dagens Arbete	10 kr	2,1%
Information, organisering, studier, utredning och internationellt	39 kr	8,2%
FS, förbundsmöten, kongress, fackligt-politiskt arbete	9 kr	1,8%
Medlemsadministration med mera	27 kr	5,6%
Beräknat på 31 000 kr/mån	481 kr	100%

Egen bild

- Här kan ni lägga in arbetsplatsen

TACK